

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ФІНАНСІВ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету

Анатолій ДІБРОВА
«16» травня 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри фінансів
Протокол № 13 від «16» травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Наталія ШВЕЦЬ

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП «Міжнародна економіка»

Олена КІРЕЙЦЕВА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ОПОДАТКУВАННЯ**

Галузь знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність *051 Економіка*

Освітня програма *Міжнародна економіка*

Факультет *Економічний*

Розробник: *асистент кафедри фінансів, PhD Максим КЛИМЕНКО*

Київ – 2024р.

Опис навчальної дисципліни

Міжнародне оподаткування

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>	
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>	
Освітня програма	<i>Міжнародна економіка</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>150</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	<i>4</i>	<i>-</i>
Семестр	<i>8</i>	<i>-</i>
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	<i>- год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	<i>- год.</i>
Лабораторні заняття	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>
Самостійна робота	<i>105 год.</i>	<i>- год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>- год.</i>	<i>- год.</i>

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування»

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів освіти системи знань і уявлень про особливості міжнародного оподаткування в умовах розвитку світового ринкового середовища та розуміння основних його категорій і понять; оволодіння здобувачами освіти методиками міжнародного податкового планування / структурування.

Завдання: ознайомити здобувачів освіти із основними концепціями міжнародного оподаткування; розкрити здобувачам освіти особливості функціонування національних податкових систем та формування податкової політики в глобалізаційній системі світогосподарських зв'язків; надати майбутнім фахівцям знання щодо основних принципів та тенденцій міжнародного оподаткування на основі практичних прикладів; сформувати у здобувачів освіти теоретичну і методичну базу, що необхідна для оволодіння методами та інструментарієм міжнародного податкового планування і міжнародного структурування; виробити у здобувачів освіти вміння виявляти та аналізувати ключові проблемні питання міжнародного оподаткування та знаходити можливі шляхи їх вирішення.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН17.Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН19.Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН21.Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Міжнародне оподаткування» для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього						
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ														
Тема 1. Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	1-2	15	2	3			10							
Тема 2. Теоретичні засади міжнародного податкового планування	3-4	15	2	3			10							
Тема 3. Міжнародне подвійне оподаткування і шляхи його врегулювання	4-5	15	2	4			9							
Тема 4. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування	6-7	15	1	4			10							
Разом за змістовим модулем 1		60	7	14			39							
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СПЕЦИФІКА ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОГО ОПОДАТКУВАННЯ														
Тема 5. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій податком на прибуток	7-8	15	1	2			12							
Тема 6. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій ПДВ	8-9	15	1	2			12							

Тема 7. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій митними платежами	9-10	15	1	2			12						
Тема 8. Оподаткування іноземних інвестицій	10-11	15	1	2			12						
Тема 9. Податкові аспекти трансфертного ціноутворення	12-13	15	2	4			9						
Тема 10. Міжнародне податкове планування / структурування	14-15	15	2	4			9						
Разом за змістовим модулем 2		90	8	16			66						
Усього годин		150	15	30			105						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	3
2	Теоретичні засади міжнародного податкового планування	3
3	Міжнародне подвійне оподаткування і шляхи його врегулювання	4
4	Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування	4
5	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій податком на прибуток	2
6	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій ПДВ	2
7	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій митними платежами	2
8	Оподаткування іноземних інвестицій	2
9	Податкові аспекти трансфертного ціноутворення	4
10	Міжнародне податкове планування / структурування	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні основи, сутність та особливості міжнародного оподаткування	10
2	Теоретичні засади міжнародного податкового планування	10
3	Міжнародне подвійне оподаткування і шляхи його врегулювання	9
4	Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування	10
5	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій податком на прибуток	12
6	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій ПДВ	12
7	Оподаткування зовнішньоторговельних операцій митними платежами	12
8	Оподаткування іноземних інвестицій	12
9	Податкові аспекти трансфертного ціноутворення	9
10	Міжнародне податкове планування / структурування	9

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- письмова модульна робота;
- реферати;
- практичні роботи в електронному навчальному курсі.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс: «Міжнародне оподаткування». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4598>
- Долженко І.І., Клименко М.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Міжнародне оподаткування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Міжнародна економіка» зі спеціальності 051 «Економіка». Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2024. 45с.
  - конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
  - нормативні документи.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С.О. Кузнецова. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 226 с.
2. Inna Dolzhenko, Oleksandr Labenko, Maksym Klymenko, Olena Pchuk, Financial Support of Natural Agricultural Production in Ukraine/ WSEAS Transactions on Business and Economics. Volume 20, 2023, P. 194-202, DOI:10.37394/23207.2023.20.19 URL: <https://wseas.com/journals/articles.php?id=7300>
3. Імплементация міжнародно-правових норм у сфері оподаткування в законодавство України: [монографія] / [Варналій З. С. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Мельника та д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка ; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України, Н.-д. центр з пробл. оподаткування. Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2012. 405 с.
4. Карлін М.І. Міжнародне оподаткування: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: 2013. 360 с.
5. Боровик С.С. Особливості застосування та перспективи удосконалення угод про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкового ухилення від сплати податків на прибуток та майно // Вісник Вищого арбітражного суду України. 2000 №4, С. 52-58.
6. Брехов С. С., Коротун В. І. Концептуальні засади та напрями розвитку системи протидії агресивному податковому плануванню в Україні. *Ефективна економіка*. 2016. № 11. URL: www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5249.
7. Гасанов С. С., Кудряшов В. П., Балакін Р. Л. Зарубіжний досвід забезпечення прозорості операцій у фіскальній сфері та його використання в Україні. *Фінанси України*. 2015. № 11. С. 22–42.
8. Запобігання неналежному використанню платниками податків України організаційно-правових форм нерезидентів при здійсненні контрольованих операцій / за заг. ред. С. С. Брехова, Д. М. Стародуба. Хмельницький, Фоп Мельник А.А., 2019. 150 с.
9. Інструкція ОЕСР щодо імплементатії положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів обміну інформацією). URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>
10. Інструкція ОЕСР щодо імплементатії положень про обмін інформацією у податкових цілях (Модуль загальних та законодавчих аспектів

обміну інформацією). URL: <http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/36647823.pdf>

11. Міністерство фінансів розробило Дорожню карту реалізації Плану дій BEPS / Міністерство фінансів України. URL: <https://minfin.gov.ua/news/view/ministerstvo-finansiv-rozrobilo-dorozhniu-kartu-realizatsii-planu-dii-?category=bjudzhet&subcategory=dohidna-politika>

12. Олейнікова Л. Г. Долженко І.І. Удосконалення податкового контролю в Україні на основі реалізації інструментів плану берс та автоматичного обміну інформацією // Наукові праці НДФІ, 2020. № 3. С. 79-94.

13. Олійник Я. В., Чижикова О. В. Інституціональне забезпечення трансфертного ціноутворення: глобальний контекст і перспективи для України. *Фінанси України*. 2019. № 2. С. 99–110.

14. Путренко А. М. Роль міжнародних договорів в усуненні подвійного оподаткування в Україні. *Фінансове право*. 2011. № 2 (16). С. 16-18.

15. Світовий досвід оподаткування: США URL: <http://minrd.gov.ua/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>.

16. Типова конвенція ООН про уникнення подвійного оподаткування між розвинутими країнами та країнами, що розвиваються, та коментарів до неї / URL: <http://www.sfs.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/chinni-dvostoronni-mijjuryado/print-101731.html>

17. Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting / OECD, 2013. 44 p. URL: <https://www.oecd.org/ctp/BEPSActionPlan.pdf>

18. Automatic Exchange portal / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/.

19. Convention on the Law of Treaties, Vienna, 23 May 1969 URL: <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%201155/volume-1155-i-18232-english.pdf>

20. Foreign Account Tax Compliance Act / Internal Revenue Service, USA URL: <https://www.irs.gov/businesses/corporations/foreign-account-tax-compliance-actfatca>

21. Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes Peer Reviews: Ukraine 2016. Phase 1: Legal and Regulatory Framework / OECD. 2016. URL: doi.org/10.1787/9789264258716-en.

22. International community continues making progress against offshore tax evasion / OECD. 2020. June 30. URL: www.oecd.org/tax/international-community-continues-making-progress-against-offshore-tax-evasion.htm.

23. International Taxation Handbook Policy, Practice, Standards, and Regulation URL: <http://jmtec.ro/wp-content/uploads/2016/11/20-International-Taxation-Handbook.pdf>

24. Joint Council of Europe / OECD Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters URL: http://www.oecd.org/tax/exchange-of-taxinformation/Convention_On_Mutual_Administrative_Assistance_in_Tax_Matters_Report_and_Explanation.pdf

25. Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information / OECD. URL: www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/.

26. Multilateral convention to implement tax treaty related measures to prevent base erosion and profit shifting / OECD. 2016. URL: www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-BEPS.pdf.

27. OECD Model Tax convention on income and capital URL: <https://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>

28. OECD/Council of Europe (2011), The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: Amended by the 2010 Protocol, OECD Publishing, Paris The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters. URL: dx.doi.org/10.1787/9789264115606-en.

29. Practical Guide on Exchange of Information for Developing Countries URL: https://www.oecd.org/tax/global/practical_guide_exchange_of_information.pdf

30. Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters. 2nd Ed. / OECD. 2017. Paris: OECD Publishing. URL: doi.org/10.1787/9789264267992-en.

31. Конвенція про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах Ради Європи/ОЕСР (ратифіковано Законом України № 677-VI від 17.12.2008) URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_325

32. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму (Конвенцію ратифіковано з заявами і застереженнями Законом N 2698-VI (2698-17) від 17.11.2010) URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text

33. Конституція України : Конституція України від 28 червня 1996 р. № 27-IX URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

34. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

35. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : Податковий кодекс України

36. Про валюту і валютні операції : Закон України від 06.07.2018 р. № 2473-VIII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

37. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України 06.12.2019 р. № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

38. Про затвердження Порядку заповнення і подання фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки : Наказ Міністерства фінансів України від 12.08.2020 р. №496 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0810-20#Text>

39. Про заходи щодо протидії зменшенню податкової бази і переміщенню прибутків за кордон : указ Президента України від 28.04.2016 № 180/2016. URL: www.president.gov.ua/documents/1802016-19966.

40. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

41. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : Закон України від 29 жовтня 2019 р. № 229-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#>

42. Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США «Про податкові вимоги до іноземних рахунків» (FATCA) : закон України від 29.10.2019 № 229-IX. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-20#.